

DFJC - Département de la formation, de la jeunesse et de la culture
DGEO - Direction générale de l'enseignement obligatoire

Predstavljanje ciklusa 2

Informacija za roditelje

Osnovni ciklus

Godine 5P do 8P

Obavezno školovanje traje 11 godina. Cilj škole je da pruži učeniku znanje i um(ij)će, da razvije i istrenira njegove intelektualne, manuelne, stvaralačke i fizičke sposobnosti kao i da oformi njegovo rasuđivanje i njegovu ličnost. Škola omogućuje učeniku da se uključi u društveni, profesionalni i građanski život poznavanjem sebe i sv(ij)eta koji ga okružuje poštujući druge ljude.

Ova brošura predstavlja drugi osnovni ciklus (ciklus 2). On traje 4 godine i pod(ij)eljen je na dva poluciklusa: razredi 5 i 6 a potom razredi 7 i 8. Za te četiri godine, učenik produbljuje znanje koje je stekao tokom/tijekom prvog ciklusa. Na kraju 8. razreda, u zavisnosti od školskih rezultata, učenik se usm(j)erava na drugi stepen, na dva sm(j)era i nekoliko nivoa. Sl(j)edeće stranice predstavljaju karakteristike drugog ciklusa: različite predmete, raspored časova, način oc(j)enjivanja kao i uslove/uvjete usm(j)eravanja na kraju ciklusa.

www.vd.ch/scolarite

Izvori: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Jedini su m(j)erodavni pravni osnovi Opšta/Opća pravila oc(j)enjivanja (CGE), koja regulišu sva pitanja.

Odnos škola-porodica/obitelj

Škola prvenstveno omogućuje obrazovanje d(j)ece i priznaje roditeljima prvenstvo na polju vaspitanja. Međutim, te misije nisu odvojene jer saradnja/suradnja porodice/obitelji je potrebna u oblasti obrazovanja dok škola pomaže porodicu/obitelj u oblasti vaspitanja.

Nastavnik/nastavnica i uprava školske ustanove su posebni sagovornici/sugovornici s(a) roditeljima što se tiče školovanja njihovog d(j)eteta jer su u neposrednom kontaktu s(a) d(j)etetom.

Roditelji su redovno obav(j)eštavani o školskom radu i oc(j)enama koje iz njega proističe. Mogu da izraze svoje mišljenje pr(ij)e svake značajne odluke koja se tiče školskog usm(j)eravanja njihovog d(j)eteta. Konačne odluke su u nadležnosti uprave škole.

Najmanje jednom godišnje, u principu na početku školske godine, kolektivni informativni sastanak se organizuje za roditelje. Između ostalog, svrha takvog sastanka je da objasni tok/tijek školske godine, ciljeve nastavnog plana i uslove/uvjete oc(j)enjivanja.

Školske informacije se redovno upisuju u svesku za komunikaciju ili dnevnik učenika koje roditelji potpisuju na kraju svake ned(j)elje/svakog tjedna. Između ostalog, tim putem roditelji i nastavnici mogu da zatraže sastanak. Te razm(j)ene se mogu održati tokom/tijekom c(ij)ele godine i osiguravaju dobru saradnju/suradnju.

Dodatne pedagoške m(j)ere se mogu preduzeti ukoliko je to neophodno da bi napredovanje d(j)eteta bilo osigurano. Druge usluge se mogu dobiti od strane školskih psihologa, l(j)ekara/liječnika specijalista za psihomotriku ili logopeda (PPLS), u skladu s(a) postojećim procedurama u školskoj ustanovi u po njihovim specifičnostima.

Između ostalog, informacije o vanškolskim ili ostalim uslugama mogu biti dobijene od strane uprave školske ustanove.

Predmeti i raspored časova

Tokom/tijekom ciklusa 2, učenik nastavlja učenje i produbljuje svoje sposobnosti u svim predmetima predviđenim Romanskim nastavnim planom (*Plan d'études romand*, PER). Strani jezici n(j)emački (od 5. razreda) i engleski (od 7. razreda) se pojavljuju na rasporedu časova i doprinose razvoju jezičkih i kulturnih sposobnosti učenika.

Metode rada, strategije učenja, sposobnosti za saradnju/suradnju i komunikaciju se razvijaju na nastavama svih predmeta PER-a. Raspored časova 5. i 6. razreda sadrži 28 časova a povećava se na 32 časa već od 7. razreda.

Romanski nastavni plan (PER)

www.plandetudes.ch

PER definiše školske sadržaje obaveznog obrazovanja za Romansku Švajcarsku/Švicarsku. PER opisuje šta/što učenici moraju da nauče tokom/tijekom jedanaest godina školovanja.

Uopšteno/uopćeno govoreći, **sporni slučajeve** se odnose na one slučajeve u kojima su rezultati dotičnog učenika vrlo malo ispod potrebnih rezultata koji zadovoljavaju uslove/uvjete polaganja razreda. Sporni slučajeve se ne prim(j)enjuju na odluku o usm(j)eravanju. Uprava škole odlučuje o spornim slučajevima službeno.

Uprava škole odbor može da uzme u obzir, po zaht(j)evu roditelja, postojanje eventualnih **posebnih uslova/uvjeta** (na prim(j)er ako je školovanje ozbiljno i trajno otežano zbog dužeg odsustva, skorog dolaska iz drugog kantona ili inostranstva/inozemstva). Da bi poseban uslov/uvjet bio uvažen, mora postojati v(j)erovatnoća/vjerojatnost budućeg usp(j)eha.

Oc(j)enjivanje

Oc(j)enjivanje rada učenika se beleži/bilježi u dnevnik u obliku oc(j)ena koje idu od 1 do 6 i sadrže polu bodove (TS i TA). Oc(j)ena 4 odgovara nivou dovoljnog. Najviša oc(j)ena je 6, najniža je 1.

Postignuti pros(j)eci od strane učenika se organizuju po predmetnim grupama a odluke o usm(j)eravanju učenika se osnuju po skupu dobijenih bodova u svakoj od grupa.

Na kraju semestra i školske godine, vrši se uvid u situaciju. Uvid sadrži dobijene oc(j)ene, izostanke i pros(j)eke po predmetu koji se zaokružuju do najbližeg polu boda. Na kraju školske godine izdaje se bilten koji sadrži pros(j)eke a na kraju 6. i 8. razreda i odluku o usm(j)eravanju učenika. Taj bilten se pridodaje đlačkoj knjižici.

Značajni radovi (travaux significatifs, TS): redovno i tokom/tijekom c(ij)ele godine, oc(j)enjivanje školskog rada učenika se vrši značajnim radovima. Oni su značajni elementi oc(j)enjivanja. Svaki značajni rad se odnosi na bar jedan od ciljeva određenih Romanskim nastavnim planom (PER) s(a) jednim ili više elemenata koji su predmet nastave.

Dodatni radovi (travaux assimilés, TA): serija radova koji jedino prov(j)eravaju usvajanje znanja ili specifičnih tehnika. Taj skup radova se globalno oc(ij)enjuje po predmetu. Za svaki predmet, broj dodatnih radova ne sm(ij)e pr(ij)eći četvrtinu svih radova.

Razredi 5 i 6

Na kraju 6. razreda, učenik polaže referentni kantonalni orijentacioni ispit (*Epreuve cantonale de référence*, ECR) iz francuskog i matematike. Oc(j)ena iz svakog predmeta se uzima u obzir tokom/tijekom računanja godišnjeg pros(j)eka dotičnog predmeta, isto kao i značajni rad (TS).

Polaganje razreda

Na kraju 5. razreda, učenik se automatski prelazi u 6. razred.

Da bi prešao iz 6. razreda u 7. razred, učenik mora da osvoji sl(j)edeći zbir bodova za grupe I i II:

Grupa I	francuski + matematika + n(j)emački + CE ¹	16 bodova i više
Grupa II	vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	12 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 1,5 bod ispod granice kumulativno za ob(j)e grupe i maksimalno 1 bod ispod granice u jednoj grupi.</i>	

¹ Poznavanje životne sredine/okoliša: grupisanje predmeta geografija-građansko obrazovanje, istorija/povijest-etika i kulture religija, prirodne nauke.

7. razred

Polaganje razreda

Na kraju 7. razreda, učenik se automatski prelazi u 8. razred.

Na **odluke o polaganju** razreda može se priložiti **žalba** Departmanu za školstvo: *Instruction des Recours, Département de la formation, de la jeunesse et de la culture, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. Obrazložena žalba se dostavlja u pismenoj formi u roku od 10 dana od dana objave odluke, uz kopiju sporne odluke.

8. razred

Na kraju 8. razreda, učenik koji ispunjava uslove/uvjete polaganja razreda se usm(j)erava u pre-gimnazijski sm(j)er ili opšti/opći sm(j)er. Učenici koji su se usm(j)erili u opšti/opći sm(j)er a potom se preusm(j)erili na nivo 1 (potrebno veće znanje) ili na nivo 2 (potrebno više znanje) iz francuskog, matematike i n(j)emačkog.

- A** Na kraju 1. semestra, vrši se uvid u situaciju. Taj uvid sadrži oc(j)ene i odsustva kao i pros(j)ek iz svakog predmeta.
- Organizuje se sastanak između nastavnika i roditelja radi zajedničke analize situacije učenika koja služi kao osnova.
- B** U aprilu/travnju ili maju/svibnju, učenik polaže referentni kantonalni orijentacioni ispit (ECR) iz francuskog, matematike i n(j)emačkog.
- Oc(j)ene iz tih ispita se ulaze u račun godišnjeg pros(j)eka dotičnog predmeta u visini od 30% (vid(j)eti prim(j)er računanja).
- C** Na kraju 2. semestra, učenik prelazi u viši razred na osnovu dobijenih godišnjih oc(j)ena uvedenih u bilten. D(ij)ete se potom usm(j)erava i dovodi do potrebnog nivoa znanja od strane uprave škole, uz podršku nastavnčkog v(ij)eća i na osnovu godišnjeg biltena.

Da bi prešao iz 8. razreda u 9. razred, učenik mora da osvoji sl(j)edeći zbir bodova za grupe I, II i III:

Grupa I	francuski ² + matematika ² + n(j)emački ² + poznavanje prirode	16 bodova i više
Grupa II	engleski + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i religijske kulture	12 bodova i više
Grupa III	vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	12 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 1,5 bod ispod granice za sve tri grupe i maksimalno 1 boda ispod granice po grupi.</i>	

² ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

Da bi se prispeo/prispio u **pre-gimnazijski sm(j)er (voie prégyrnasiale, VP)**, učenik mora da osvoji u 8. razredu zbir sl(j)edećih bodova za grupe I i II:

Grupa I	francuski ³ + matematika ³ + n(j)emački ³ + poznavanje prirode	20 bodova i više
Grupa II	engleski + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i religijske kulture	13,5 bodova i više

³ 3 ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

U opštem/općem sm(j)eru (voie générale, VG), početni pristup nivoima iz francuskog, matematike i n(j)emačkog se određuje na sl(j)edeći način po predmetu:

Nivo 1	godišnji pros(j)ek ⁴ predmeta	do 4
Nivo 2	godišnji pros(j)ek ⁴ predmeta	4,5 i više

⁴ ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

Procedura usm(j)eravanja

avgust/kolovoz

Polazak u školu, 8. razred

septembar/rujan - oktobar/listopad

(ili u drugom periodu školske godine, po svojstvenoj organizaciji svake školske ustanove)

Informativni susret s(a) roditeljima koji organizuje školska ustanova

A

januar/siječanj

Uvid u situaciju 1. semestra

Zajednička analiza (škola-roditelji) situacije učenika

B

april/travanj - maj/svibanj

Referentni kantonalni orijentacioni ispiti iz francuskog, matematike i n(j)emačkog

C

juli/srpanj - avgust/kolovoz

Godišnji bilten oc(j)ena

Odluka o promociji i usm(j)eravanju po sm(j)erovima, i opštem/općem sm(j)eru (VG), po nivoima, od strane uprave škole zavisno od rezultata učenika

9. razred - drugi stepen I

opšti/opći sm(j)er

francuski

nivo 1

nivo 2

matematika

nivo 1

nivo 2

n(j)emački

nivo 1

nivo 2

pre-gimnazijski sm(j)er

Godišnji pros(j)ek, prim(j)er računanja

Pros(j)ek oc(j)ena dobijenih na časovima

4,9

Oc(j)ena ECR

4,5

Bodovanje: $(4,9 \times 0,7) + (4,5 \times 0,3) =$

4,78

Zaključni godišnji pros(j)ek (zaokružen do pola boda) 5

K(a) drugom stepenu I

Srednja škola I sadrži dva sm(j)era: pre-gimnazijski sm(j)er (*voie pré-gymnasiale*, VP) i opšti/opći sm(j)er (*voie générale*, VG).

Pre-gimnazijski sm(j)er

Pre-gimnazijski sm(j)er prima učenika koji će direktno moći da se upišu na studije gimnazijske zrelosti ako dobiju sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi. Učenici biraju specifičnu opciju (*option spécifique*, OS) iz sl(j)edećih predmeta: ekonomija i pravo, (i)talijanski, latinski ili matematika i fizika.

opšti/opći sm(j)er

Opšti/Opći sm(j)er prima učenike koju su uglavnom usm(j)ereni ka profesionalnom obrazovanju (zanat), kao i školama opšte/opće kulture, poslovnim školama, gimnazijama ili školama profesionalne zrelosti. Učenik prati opcije sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (OCOM): 2 časa za grupu Opšte/Opće obrazovanje se predaju c(ij)elom razredu; za preostala dva časa, učenik bira zanatsku, um(j)etničku, poslovnu ili tehnološku opciju. Prema svom nastavnom planu obrazovanja i pod nekim uslovima/uvjetima, učenik ima mogućnost da zam(j)eni OCOM nastavu za specifičnu opciju (OS) - ekonomija i pravo, (i)talijanski, latinski ili matematika i fizika - i /ili da prati predavanja pre-gimnazijskog pravca iz francuskog, matematike, n(j)emačkog ili engleskog.

Nivoi

U opštem/općem sm(j)eru, dva nivoa su predviđena iz francuskog, matematike i n(j)emačkog. Nivo 1 odgovara osnovnom zaht(ij)evanju znanja dok nivo 2 odgovara višem zaht(ij)evanju znanja. Na taj način, učenik može da prati tri različita nivoa iz tri navedena predmeta, što pruža različita predavanja prikladna njegovim sposobnostima.

Utvrđena nastava

Učenici koji prate predavanja nivoa 1 istovremeno iz francuskog, matematike i n(j)emačkog imaju pravo na posebnu podršku iz tih predmeta. Uprava školske ustanove odlučuje o oblicima te podrške.

Preusm(j)eravanje

Preusm(j)eravanje iz jednog pravca u drugi se može izvesti na kraju 1. semestra 9. razreda i na kraju 9. i 10. razreda. Pr(ij)elaz iz jednog nivoa u drugi se može izvesti na kraju svakog semestra, od kraja 1. semestra 9. razreda do kraja 1. semestra 11. razreda. Prom(j)ene sm(j)erova i nivoa se vrše na bazi školskih rezultata. Odluke o preusm(j)eravanju donosi uprava škole nakon izlaganja učenika i roditelja.

Opcije zanatskih sposobnosti (OCOM, *options de compétences orientées métiers*) opšteg/općeg sm(j)era

Brošura koja objašnjava OCOM je dostupna na našem Internet sajtu:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Preusm(j)
eravanje
na kraju
1. semestra
9. razreda

Isključivo u 9. razredu, učenik može da bude preusm(j)eren iz opšteg/općeg sm(j)era u pre-gimnazijski sm(j)er na kraju 1. semestra ako prati tri nastave nivoa 2 koje u sebi sadrže nivoe, nastavu iz specifične opcije i ako osvoji sl(j)edeći zbir bodova za grupe I i II:

Grupa I	francuski + matematika + n(j)emački + prirodne nauke + specifična opcija	24 bodova i više
Grupa II	engleski + geografija + istorija/povijest - etika i kulture religija	13,5 bodova ili više
<i>Sporni slučajeve</i>	<i>maksimalno 0,5 boda ispod granice u jednoj od dv(ij)e grupe</i>	

Pr(ij)elaz iz jednog nivoa u drugi iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe na kraju 1. semestra 9. razreda:

- Pr(ij)elaz iz nivoa 1 u nivo 2 je moguć za učenika koji ima sl(j)edeći pros(j)ek iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe:
 - - 5,5 i više;
 - 5, uz podršku nastavnika dotičnog predmeta.
- Na zaht(j)ev roditelja ili po mišljenju nastavnika dotičnog predmeta, učenik može da pr(ij)ede iz nivoa 2 u nivo 1.

Popravni
i vezni razredi
za učenike opšteg/
općeg sm(j)era

Srednja škola I se okončava sv(j)edočanstvom o završenoj srednjoj školi koja obeležava/obilježava kraj obaveznog školovanja. Na kraju dodatne godine i pod određenim uslovima/uvjetima:

- popravni razredi omogućuju učeniku opšteg/općeg sm(j)era bez sv(j)edočanstva da dobije sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi;
- vezni razredi 1 (Rac1) omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi da postigne rezultate za prijem u škole opšte/opće kulture, poslovne škole, gimnazije ili škole profesionalne zrelosti;
- vezni razredi 2 (Rac2) omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi opšteg/općeg sm(j)era da dobije sv(j)edočanstvo pre-gimnazijskog sm(j)era.

Predstavljanje ciklusa 3

Brošura koja objašnjava ciklus 3, a posebno 9. i 10. razred je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Dobijanje sv(j)edočanstva na kraju 11. razreda

Brošura koja objašnjava uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva za učenike 11. razreda i uslove/uvjete prijema u vezne i popravne razrede kao i post-obavezna obrazovanja je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Vezni razredi

Brošura koja objašnjava vezne razrede je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Struktura obaveznog školovanja kantona Vaud

		Rac1 i Rac2 popravni razredi		
14-15 godina	11S	treći ciklus opšti/opći sm(j)er	treći ciklus pre-gimnazijski sm(j)er	srednja škola I
13-14 godina	10S			
12-13 godina	9S			
11-12 godina	8P	drugi osnovni ciklus		osnovni ciklus
10-11 godina	7P			
9-10 godina	6P			
8-9 godina	5P			
7-8 godina	4P	prvi osnovni ciklus (uključujući i d(j)ečiju školu)		
6-7 godina	3P			
5-6 godina	2P			
4-5 godina	1P			

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/1055372